

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-526-6-105>

**FUNCTIONAL CHARACTERISTICS OF CONSULTATIVE
AND ADVISORY BODIES IN UKRAINE**

**ФУНКЦІОНАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА
КОНСУЛЬТАТИВНО-ДОРАДЧИХ ОРГАНІВ В УКРАЇНІ**

Soldatskyi V. V.

*External Postgraduate Student,
Scientific Institute of Public Law
Kyiv, Ukraine*

Солдатський В. В.

*здобувач
Науково-дослідний інститут
публічного права
м. Київ, Україна*

Актуальність дослідження функціональної характеристики консультативно-дорадчих органів зумовлена зростанням ролі громадськості у процесах публічного управління та необхідністю забезпечення ефективної взаємодії між державою і суспільством. У сучасних умовах трансформації державного управління, зокрема в умовах воєнного стану, значення КДО як інструменту комунікації, експертизи та координації істотно посилюється.

Правовою основою функціонування консультативно-дорадчих органів в Україні є Конституція України [1], Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» [2], Закон України «Про адміністративну процедуру» [3], а також підзаконні нормативно-правові акти, зокрема постанова Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики: постанова Кабінету Міністрів України» від 03.11.2010 № 996 [4], яка визначає порядок створення та діяльності громадських рад.

У науковій літературі консультативно-дорадчі органи розглядаються як допоміжні інституції, що забезпечують підготовку пропозицій, експертну оцінку управлінських рішень та участь громадськості у формуванні державної політики [5; 6]. Водночас аналіз їх функціональної ролі свідчить про значно ширший спектр завдань, ніж лише консультативний супровід.

Сутність функціонування консультативно-дорадчих органів полягає у забезпеченні реалізації принципів належного врядування, зокрема відкритості, прозорості, підзвітності та участі громадян у прийнятті рішень. Вони виступають інституційним каналом зворотного зв'язку

між владою та суспільством, що дозволяє враховувати суспільні інтереси при формуванні державної політики.

Аналіз практики діяльності консультативно-дорадчих органів дозволяє виокремити їх основні функції. Традиційно до них відносять консультативну, експертну та комунікативну функції, однак така класифікація не повною мірою відображає сучасний стан розвитку цих органів.

З урахуванням проведеного аналізу пропонується авторська класифікація функцій консультативно-дорадчих органів, яка включає такі групи: 1) експертно-аналітична функція, що полягає у підготовці висновків, рекомендацій та аналітичних матеріалів щодо проєктів нормативно-правових актів та управлінських рішень; 2) комунікативна функція, яка забезпечує взаємодію між органами публічної влади та громадянським суспільством, формування діалогу та врахування громадської думки; 3) координаційна функція, що проявляється у узгодженні позицій різних суб'єктів, зокрема органів влади, громадських організацій та експертного середовища; 4) контрольно-наглядова (громадського контролю) функція, яка реалізується через моніторинг діяльності органів влади та оцінку ефективності їх рішень (наприклад, діяльність спостережних комісій [7]); 5) учасницька (партисипативна) функція, що полягає у забезпеченні безпосередньої участі громадян у процесах формування та реалізації державної політики.

Окремо слід виділити інноваційно-консультативну функцію, яка полягає у впровадженні нових підходів, ідей та практик у діяльність органів публічної влади, що особливо актуально в умовах кризових викликів та реформування державного управління.

Таким чином, функціональна характеристика консультативно-дорадчих органів свідчить про їх багатовимірний характер та здатність виконувати не лише дорадчі, але й координаційні, контрольні та інноваційні функції, що розширює їх значення у системі публічного управління.

Висновки. Консультативно-дорадчі органи є важливим функціональним елементом системи публічного управління, який забезпечує реалізацію принципів належного врядування та сприяє підвищенню якості управлінських рішень. Їх функціональна характеристика виходить за межі класичного консультативного призначення та охоплює широкий спектр діяльності. З метою підвищення ефективності функціонування консультативно-дорадчих органів доцільно: нормативно закріпити класифікацію їх функцій;

розширити механізми громадського контролю; забезпечити інституційну спроможність консультативно-дорадчих органів; удосконалити процедури взаємодії між консультативно-дорадчими органами та органами влади; адаптувати їх діяльність до умов воєнного стану.

Реалізація зазначених пропозицій сприятиме підвищенню ефективності функціонування консультативно-дорадчих органів та зміцненню демократичних засад публічного управління в Україні.

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>
3. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20>
4. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики: постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-п>
5. Колпаков В. К. Адміністративне право України: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2012.
6. Авер'янов В. Б. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник. Київ: Юридична думка, 2007.
7. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11.07.2003 № 1129-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>